

АНОТАЦІЯ

до наукової доповіді

«Якою буде система оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р.? Передбачення методом Дельфі», 2021 р.

Автор: Вієцька Олеся Віталіївна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу фінансово-економічних проблем використання виробничого потенціалу ІЕП НАН України.

Актуальність теми дослідження. Попри наявні недоліки, податок на прибуток підприємств довгі роки підтримувався більшістю країн світу як бюджетоутворювальний. Лише останні роки у науковому дискурсі стали з'являтися дослідження альтернативних підходів до оподаткування прибутку підприємств, що було обумовлено, з одного боку, послабленням його бюджетоутворювальної та регульовальної функцій, а з іншого боку, – посиленням загальносвітових тенденцій до глобалізації та цифровізації. Окрім наукових досліджень на сьогодні активно обговорюються й міжнародні пропозиції Європейської Комісії та Організації економічного співробітництва та розвитку, спрямовані на трансформацію традиційної системи оподаткування прибутку підприємств, а також національні ініціативи окремих країн світу, зокрема, США, країн-членів Європейського Союзу, України тощо. Наявність значної кількості альтернатив оподаткування прибутку підприємств, а також відсутність досвіду їх впровадження на практиці обумовлюють необхідність проведення досліджень, спрямованих на оцінку довгострокових сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні.

Методологія дослідження. В ході дослідження застосовувався класичний 4-х раундовий метод Дельфі, який передбачав: анонімність; ітераційність процесу; контрольований зворотний зв'язок; статистичну «групову відповідь»; досягнення консенсусу. У дослідженні взяло участь 14 експертів з України та країн СНД, які оцінювали 14 альтернативних сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств.

Мета дослідження – досягнення групою експертів у сфері оподаткування консенсусу щодо бажаного та ймовірного сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р.

Структура наукової доповіді:

Розділ 1. Огляд літератури – представлено огляд літератури, присвячений передбаченню майбутнього оподаткування прибутку підприємств;

Розділ 2. Методологія дослідження – описано загальну методологію проведеного дослідження методом Дельфі;

Розділ 3. Результати кількісного аналізу даних;

Розділ 4. Результати якісного аналізу даних;

Розділ 5. Дискусія та висновки – систематизовано отримані результати як рейтинг бажаності та ймовірності настання альтернативних сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р.

Основним результатом дослідження стала повна впевненість експертів у тому, що до 2035 р. податок на прибуток підприємств не буде скасований, хоча такий сценарій, скоріш за все, є небажаним. Разом з тим, експерти не визначились, який саме сценарій оподаткування прибутку підприємств виявиться сприятливим для України у довгостроковій перспективі. Зокрема немає єдиної точки зору щодо доцільності впровадження податку на виведений капітал або ж розширення бази податку через оподаткування підприємств, які мають цифрову присутність у країні.